

۲۰۱۶/۰۷/۱۸

صالحه و اهاب و اصل

ششمین مژده کار پروژه قاموس کبير افغانستان

با تقدیم سلام و ادای احترام خدمت هموطنان گرانقدر و علاقه مندان «قاموس کبير افغانستان» اینک به ادامه گزارشات پیشرفت کارها در پروژه «قاموس کبير افغانستان» گزارش مختصر دیگری را که معرفی بخش (مجمع اللغات) یکی از بخش های عمده «کنگوری یا صنف زبانی» قاموس است و تحت نظر و راهنمایی گروپ کاری قاموس، کار روی آن صورت می گیرد و تا فعلاً تعداد کثیری از لغات دری با ترجمه پشتوی آن درین دیتابیس داخل گردیده و بیش تر ازین که در آینده تهیه و شامل میگردد با شما شریک ساخته، توجه تان را به آن جلب می کنیم.

این لغتنامه مشتمل از بخش های مختلفه است. به این معنی که «قاموس کبير افغانستان» در کل مجمع اللغات و مجمع المعلومات میباشد، که در آن سعی و تلاش نهایت صورت گرفته تا هر آنچه مربوط به زبان، کلتور، فرهنگ، جغرافیه، اقتصاد، قانون، حقوق، رسم و رواج، خوراکه، پوشاکه، نظام عسکری، تشکیلات دولتی، زراعت، معادن، زمین شناسی، سینما، تیاتر، هنر، موسیقی، سپورت، اطلاعات جمعی و فرهنگی، رادیو، نخبگان، شعراء، رجال و اماکن تاریخی، زمامداران سیاسی، انواع سیاست داخلی، اصطلاحات عامیانه افغانی، اسمای مروج در افغانستان، ضربالمثل های افغانی و بالاخره اقوام و قبایل افغانستان است، درین مجمع المعلومات تا حدودی شامل گردیده و باقی در حال شامل شدن است، به این آرزو که افغانستان زیبا و باستان را نخست در چشم افغانان خصوصاً نسل های جوان فعلی و نسل های بعدی و ثانیاً در چشم جهانیان معرفی و بشناسانیم. این گنجینه ملی به توکل خداوند (ج) عنقریب در مرحله امتحانی قرار خواهد گرفت. اینکه چرا و روی کدام دلیل این بخش قاموس را مشخصاً مسمی به «مجمع اللغات» کردیم مبنی بر نیازمندی مبرم شناخت و آشنائی نسل جوان و جهانیان به نکات متذکره در فوق است که دریافت آن در «فرهنگ» های زبانی موجود فارسی مشکل، ناقص و بعضاً ناممکن است.

یک خصوصیت خاصی که درین بخش قاموس تحت عنوان «مجمع اللغات» موجود است، داشتن دست باز هر افغان علاقه مند و وطن دوست دیگر است که هر آن کلمه و یا اصطلاحی را که نظر به نیازمندی های جامعه افغانی لازم می بینند، میتوانند در اختیار تیم کاری بگذارند تا تیم کاری پروژه بعد از مشوره با متخصصین و خبرگان زبان شناس، آنرا شامل این بخش ساخته در دسترس همگان قرار خواهند داد. بدون شک تمام اندوخته های موجود در بخش های مختلف این قاموس توسط افغانان برای دری زبانان تهیه گردیده اما تفاوت بخش های دیگر در این است که ما نظر به قانون امانت داری در بخش های مانند «عبدالله افغانی نویس» و یا «نگهت - هاشمیان» نمی توانیم تغییرات لازم را وارد کنیم اما در بخش مجمع اللغات این امکان به سادگی موجود است.

میرهن است که این بخش و در کل این قاموس در حال حاضر به هیچ صورت پاسخگوی همه جست و جو های هموطنان و حلال همه مشکلات آنها نخواهد بود و دلیل آن هم در عقل سلیم به وضاحت هویداست که ضیقی وقت، مدت هشت و یا نه ماه کاری و قلت همکاران متخصص و نخبگان، موانعی اند که کار همکاران موجود را حصر ساخته و کارها را در محدوده کوچک ولی ممکن قرار داده است. ولی ما مطمئناً گفته میتوانیم که در امتداد زمان به کمک هموطنان و خبرگان و نخبگان، بعد از ملاحظه دوره امتحانی مرحله به مرحله به مراتب اكمال خواهد رسید.

لغات جمع آوری شده که توسط افغانهای فرهنگ دوست در اختیار ما گذاشته شده است، به صورت کل شامل لغاتی می باشند که جوایگوی مقتضیات جامعه افغانی بوده و ضروریات شان را اکتفاء می نمایند.... با آنکه تا الحال نظر به

مشکلات مذکوره در فوق نتوانسته ایم تمام لغات جمع آوری شده را که حدوداً کمتر یا بیشتر از 100.000 لغت است هنوز شامل دیتابیس نگردیده است.

گرچه تلفظ، نوع کلمات، معنی کلمات، تشریحات و ترجمه آنها به لسان ملی پشتو توسط نخبگان ادبی صورت می گیرد که صحت و سقم آنرا خبرگان علاقه مند به قاموس افغانی صحه خواهند گذاشت. بدین معنی که مسؤلیت پذیری حق مساوی همگان است تا هرچه بهتر و جامع تر این قاموس در خدمت جامعه و آیندگان ما قرار گیرد.

مجمع اللغات					
اسم یا کلمه	تلفظ	نوعیت کلمه	معنی	شرح	پښتو
آشام	/aa.shaam/	اسم مصدر	نوشیدنی، مشروب، شربت	در کلمات مرکبه خون آشام، غم آشام، می آشام	د خښلو وړ، خښل کېدونکې شي، مشروب. په دري فارسي کې ځښونکي لکه- خون آشام، درد آشام، غم آشام، می آشام او نور

شما در مرحله امتحانی مشاهده خواهید نمود که لغتی را جست و جو کننده می جوید که در دیتابیس موجود است، ولی تکمیل نیست. درین صورت عکس پائین ظاهر میگردد و از جست و جو کننده میخواهد تا در صورتی که از معنی دری و پشتوی آن مطمئن باشد، چوکات های خالی را خانه پری نموده با اسم و ایمیل خویش به اداره قاموس بفرستد. بعد ازینکه همچو ایمیلی به اداره می رسد بعد از ملاحظه و مشوره کارشناسان، توسط مؤظفین این بخش شامل قاموس میگردد.

اسم یا کلمه	تلفظ	نوعیت کلمه	معنی	شرح	پښتو
در صورتی که	/dar.soo.ra.te.ke/	؟؟؟			

کلمه یافت شده تکمیل نیست، لطفاً در صورتیکه مطمئن باشید، چوکات های خالی را خانه پری نموده، در احوال این لغتنامه ما را باری رسانید. تشکر

اسم یا لغت

در صورتی که

معنی

پښتو

اسم کان

ایمیل کان

فرستادن

این سیستم برای این تنظیم گردیده است که نسبت ضیقی وقت و قلت همکاران، ما درین مدت کوتاه قادر شده نتوانستیم که همه لغات داخل شده را با تمام جزئیات آن شامل دیتابیس کنیم و اکنون به کمک شما عزیزان و به صورت دسته جمعی میتوانیم همه را تکمیل و شامل دیتابیس سازیم. (ان شاء الله)

زیرا طوری که بارها در گزارشات گذشته هم گفته آمدیم. این کار – کار یک یا دو نفر حتی یک گروپ کوچک نه بلکه کار همگانی یک ملت است.

ما در جریان کار منحیث اساس گذاران و آغازگران این پروژه در عمل واقف شدیم که به پشتیبانی و همدستی سایر بزرگان مثل شما نیاز داریم تا برای غنای بیشتر قاموس در راه پیش برد این پروژه ما را یاری رسانید.

سعی و تلاش تیم کاری پروژه «قاموس کبیر افغانستان» از آغاز کار تا امروز همیشه این بوده است تا همه تشنگان و علاقه مندان این پروژه را از هر تغییر و از کوچکترین پیشرفت و یا دشواری های کاری آن در جریان گذاشته، آگاه سازد و توضیحاتی معلوماتی که برای علاقه مندان کار ما بیرون داده میشود علاوه بر مژده پیشرفت در کار ها، مواجه شدن ما را بعضاً با مشکلات تخنیکی و نیروی کاری نیز بیانگر است.

تیم کاری پروژه «قاموس کبیر افغانستان» همیشه با سینه فراخ پیشنهادات و انتقادات سازنده تمام هموطنان را استقبال نموده، از نظرات آباد کننده و سازنده ایشان قدر دانی می نماید. ما درین راه، نو قدمانی هستیم که به راهنمایی های ارزنده بزرگان متجرب، ضرورت داریم و آرزو میکنیم ما را ازین بزرگواری بی نصیب نگذارند. بقول حافظ :

همتم بدرقه راه کن ای ظایر قدس *** که دراز است ره مقصد و من [ما] نوسفرم

با حرمت و محبت

صالحه واهب واصل